

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN SINT MAARTEN

STRAFVONNIS

in de zaak tegen de verdachte:

ROY HEYLIGER,

geboren op 6 september 1953 te Curaçao,
wonende in Sint Maarten aan de Ruby Drive #16.

1. Onderzoek van de zaak

Het onderzoek ter openbare terechtzitting heeft plaatsgevonden op 4 augustus 2014. De verdachte is verschenen en bijgestaan door zijn raadsman mr. E.F. Sulvaran.

De raadsman van verdachte voert onder andere een niet-ontvankelijkheidsverweer.

2. Tenlastelegging

Aan de verdachte is ten laste gelegd:

dat hij, in of omstreeks de periode van 15 september 2010 tot en met 17 september 2010, op het toenmalige Nederlands Antilliaanse gedeelte van het eiland Sint Maarten, tezamen en in vereniging met een ander of anderen, althans alleen, als vertegenwoordiger van de United People Party meerdere politieambtenaren, althans personen (te weten: R.C.H. James, C.J.L. Carolina, A.R.W. Martina en G.P. Webster), heeft omgekocht door een gift en/of een belofte, te weten vier enveloppen, althans meer dan één, inhoudende bedragen van 300 dollar, althans geld, althans enige gift en/of belofte aan te bieden, teneinde die James, Carolina, Martina en Webster te bewegen om, bij gelegenheid ener krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing hun kiesrecht hetzij niet, hetzij op bepaalde wijze uit te oefenen, bestaande het niet uitoefenen of op bepaalde wijze uitoefenen van hun kiesrecht hierin dat zij tijdens de verkiezingen zouden stemmen op de United People Party;

(artikel 126 lid 1 van het Wetboek van Strafrecht)

subsidiair, voorzover het vorenstaande niet tot een veroordeling mocht of zou kunnen leiden:

dat hij, in of omstreeks de periode van 15 september 2010 tot en met 17 september 2010, op het toenmalige Nederlands Antilliaanse gedeelte van het eiland Sint Maarten, tezamen en in vereniging met een ander of anderen, althans alleen, ter uitvoering van het door hem voorgenomen misdrijf, als vertegenwoordiger van de United People Party meerdere politieambtenaren, althans personen (te weten: R.C.H. James, C.J.L. Carolina, A.R.W. Martina en G.P. Webster), heeft omgekocht door een gift en/of een belofte, te weten vier enveloppen, althans meer dan één, inhoudende bedragen van 300 dollar, althans geld, althans enige gift en/of belofte aan te bieden, teneinde die James, Carolina, Martina en Webster te bewegen om, bij gelegenheid ener krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezing hun kiesrecht hetzij niet, hetzij op bepaalde wijze uit te oefenen, bestaande het niet uitoefenen of op bepaalde wijze uitoefenen van hun kiesrecht hierin dat zij tijdens de verkiezingen zouden stemmen op de United People Party;

zijnde de verdere uitvoering van dat voorgenomen misdrijf niet voltooid;

(artikel 126 lid 2 juncto 47 van het Wetboek van Strafrecht)

De tenlastelegging is ter zitting van 14 april 2014 gewijzigd een en ander zoals in het proces-verbaal van 14 april 2014 van het Gerecht is verwoord:

in het primaire en subsidiaire ten laste gelegde (artikel 126 lid 1/lid 2 van het Wetboek van Strafrecht) in: ‘ (artikel 132 lid 1/lid 2 van het Wetboek van Strafrecht)’

3. Voorvragen

Het Gerecht heeft vastgesteld dat de dagvaarding geldig is en dat het Gerecht bevoegd is om van de strafzaak kennis te nemen.

Ontvankelijkheid van de officier van justitie

In deze strafzaak wordt verdachte verweten geld te hebben gegeven of aan te bieden aan de medeverdachten Webster, James, Carolina en Martina teneinde hen te bewegen tot het uitbrengen van een stem op een van de kandidaten van de UP Party. Het geld zou op of omstreeks 16 september 2010 door de verdachte -een dag vóór de verkiezingen op 17 september 2010- aan medeverdachte James zijn gegeven.

De eerste verhoren in deze strafzaak zijn in september 2010 afgenomen. Medewerkers van het bureau interne zaken van de politie hebben de eerste verhoren van de medeverdachten Webster en James afgenomen. Uit deze verhoren en uit de latere verhoren dient naar het oordeel van het Gerecht te worden afgeleid dat medeverdachte James ten behoeve van de verdachte een enveloppen met geld aan medeverdachte Martina heeft gegeven. Deze enveloppen met geld zou medeverdachte James op 16 september 2010 van verdachte Heyliger hebben gekregen in een gebouw aan de Grounddove Road in Point Blanche te Sint Maarten van waaruit de UP Party, een politieke partij in Sint Maarten van welke partij personen zich verkiesbaar hadden gesteld voor de Statenverkiezingen op 17 september 2010 in Sint Maarten, actief was. De medeverdachten zouden op 15 september 2010 naar ditzelfde gebouw zijn gereden en zouden aan verdachte Heyliger geld hebben gevraagd. De medeverdachten zouden in

een politievoertuig naar dit gebouw zijn gereden, nadat zij hadden gehoord dat de UP Party op grote schaal geld aan het uitdelen was.

Het Openbaar Ministerie stelt dat deze zaak voor veel commotie heeft gezorgd in Sint Maarten en die op lokaal als op koninkrijksniveau veel belangstelling heeft gekregen in de media. Daarom is het zo belangrijk dat deze zaak ondanks het grote tijdverloop voor de strafrechter wordt behandeld. Het Openbaar Ministerie stelt in dit verband dat eerlijke verkiezingen in gevaar zijn gebracht. Binnen het democratische bestel van Sint Maarten moet een ieder in vrijheid en op eerlijke wijze zijn stemrecht uit kunnen oefenen. Nu dit niet is gebeurd, heeft het Land Sint Maarten imagoschade opgelopen. Ook stelt het Openbaar Ministerie dat uit verklaringen in het dossier volgt dat het 'common' is op Sint Maarten dat door vertegenwoordigers van politieke partijen geld en goederen worden uitgedeeld aan kiezers in ruil voor hun stem en dat deze strafzaak mede tot doel heeft om tot uitdrukking te brengen dat dan strafbare feiten worden gepleegd. Zowel degenen die hun stem verkopen als vertegenwoordigers van politieke partijen die stemmen opkopen maken zich schuldig aan strafbare feiten. Het Openbaar Ministerie vervolgt dat voor de verdachte en medeverdachten geldt dat zij door hun handelwijze het belang van eerlijke democratische verkiezingen hebben miskend. En dat zulks in het bijzonder geldt voor de medeverdachte Heyliger die de verkiezingsuitslag voor een bepaalde politieke partij heeft willen beïnvloeden, aldus het Openbaar Ministerie.

Het Gerecht onderschrijft in grote lijnen hetgeen hier door het Openbaar Ministerie tijdens de zitting naar voren is gebracht. Stemmenfraude tast het fundament aan van de democratische rechtstaat zoals die in de Staatsregeling van Sint Maarten is verankerd en neemt hiermee een loopje. Immers, (de leiding van) politieke partijen die bereid (is) zijn om stemmen te kopen, bevoordeelt/ bevoordelen zich door meer kandidaten van haar verkiezingslijst naar de Staten van het Land Sint Maarten te kunnen afvaardigen. De Staten zouden dan realiter niet meer kunnen worden beschouwd als het hoogste ambt van de democratische rechtstaat van het Land Sint Maarten. Het ambt dat de bevolking van Sint Maarten dient te vertegenwoordigen. Uit verklaringen in het strafdossier van de verdachte kan worden afgeleid dat de politieke partij waaraan verdachte Heyliger was gelieerd op grote schaal, men stond in rijen dik voor het bovenvermelde gebouw, geld heeft gegeven voor stemmen. Er zijn aanwijzingen in het dossier voorhanden dat ook werd gecontroleerd of de stem daadwerkelijk was uitgebracht op een kandidaat van deze politieke partij. Deze politieke partij had volgens verklaringen ook een eigen registratiesysteem van personen die zich bij deze partij voor geld meldden. Deze controle en dit registratiesysteem doen voorts afbreuk aan het in alle vrijheid en in alle beslotenheid kunnen uitoefenen van het stemrecht.

Zonder de bereidheid (van de leiding) van een politieke partij om geld en goederen te geven en aan te bieden in ruil voor stemmen kan van stemmenfraude geen sprake zijn, terwijl in onderhavige strafzaken het Openbaar Ministerie er van heeft afgezien om deze politieke partij en/of haar leiding te vervolgen.

Het Gerecht is van oordeel dat een vervolgingsbeslissing niet willekeurig mag worden genomen of strijdig mag zijn met de rechtsregel dat gelijke gevallen gelijk moeten worden behandeld. Handelen strijdig

met de vermelde rechtsregels is bovendien onrechtvaardig en dat zou dan dus ook gelden voor de vervolgingsbeslissing van het Openbaar Ministerie in deze strafzaak.

In de onderhavige zaak is niet alleen afgezien van de strafrechtelijke vervolging van (de leiding van) een politieke partij, maar er zelfs ook geen moeite gedaan om de rol van (de leiding van) deze politieke partij, de UP Party, vast te stellen, terwijl in het strafdossier meer dan voldoende aanknopingspunten zijn te vinden om naar deze rol nader strafrechtelijk onderzoek te verrichten. Als de verdachte Heyliger verklaart dat hij voor zijn handelen in het bovenomschreven gebouw verantwoording verschuldigd is aan 'Theo Heyliger' is naar het oordeel van het Gerecht onbegrijpelijk dat geen moeite is gedaan om Theo Heyliger op de burelen van de Landsrecherche voor verhoor uit te nodigen. Dat er reden is geweest om de betrokkenheid van de (leiding van de) UP Party nader te onderzoeken was ook gelegen in de CIE informatie betreffende Theo Heyliger namelijk dat hij uit eigen middelen 3 miljoen Amerikaanse dollars heeft gestort in de verkiezingskas van de UP Party. Diverse verklaringen van het strafdossier houden mede in dat de UP Party geld aan het uitgeven was vanuit het bovenvermelde gebouw. Ook de officier van justitie gaat er vanuit dat het geld is gegeven door (de leiding van) de UP Party door in de tenlastelegging verdachte Heyliger als vertegenwoordiger van de UP Party te benoemen.

Desondanks is (de leiding van) de UP Party door de Landsrecherche en justitie in de luwte gehouden, terwijl er voldoende concrete aanwijzingen waren dat (de leiding van) de UP Party betrokken was bij de 'stemmenfraude'.

Het Gerecht vindt dat onbegrijpelijk, maar vooral, en daar gaat het om, strijdig met de hiervoor vermelde rechtsregels. Het Openbaar Ministerie stelt dat de Landsrecherche van Sint Maarten een moeilijke opstartfase heeft gekend en dat er capaciteitsproblemen bij de Landsrecherche waren zodat het onderzoek beperkt moest worden gehouden. Hier hebben de verdachte en zijn medeverdachten evenwel geen boodschap aan. Het Land Sint Maarten dient voor een toereikend geëquipeerde Landsrecherche te zorgen. Bovendien is het Gerecht van oordeel dat in de aanzienlijk ruime periode van september 2010 - februari 2014 het mogelijk moet zijn geweest om naar de betrokkenheid van (de leiding van) de UP Party strafrechtelijke onderzoek te verrichten. Dit onderzoek is ten onrechte niet verricht. Door alleen 'de stemmenverkopers' te vervolgen die naar eigen zeggen uit geldnood hebben gehandeld en hierdoor om geld hebben gevraagd en de verdachte die als vertegenwoordiger / uitvoerder van de (leiding van de) UP Party het geld aan 'de stemmenverkopers' zou hebben gegeven, heeft het Openbaar Ministerie naar het oordeel van het Gerecht in dit dossier ten minste de schijn over zich afgeroepen dat de vervolgingsbeslissingen op 'klassenjustitie' berusten.

Het Gerecht dient de afweging te maken om óf de verdachte en zijn medeverdachten te beoordelen naar aanleiding van de door hen begane feiten óf op grond van bovenvermelde rechtsregels ook 'de stemmenverkopers' en 'de vertegenwoordiger' in de luwte te houden door het Openbaar Ministerie in hun vervolging niet-ontvankelijk te verklaren.

Het in de luwte houden van de verdachte en medeverdachten is hoogst

onbevredigend nu concrete aanwijzingen bestaan dat zij zich schuldig hebben gemaakt aan het plegen van een strafbaar feit. Voor het Gerecht staat ook wel vast dat verdachte laakbaar en onbetamelijk heeft gehandeld door ten behoeve van de (leiding van) UP Party op 15 september 2010 geld te geven aan in een politie uniform gehulde medeverdachten.

Het Gerecht kiest desondanks voor de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie in de vervolging van de verdachte en zijn medeverdachten, nu het van oordeel is dat deze sanctie op de schending van gelijke behandeling en het verbod van willekeur beter tegemoet komt aan de generale preventie dat (de leiding van) politieke partijen geen stemmen zullen kopen en als de (leiding van een) politieke partij dat toch doet, deze leiding en/of politieke partij zich verzekerd weten van een strafrechtelijk onderzoek onder leiding van het Openbaar Ministerie. Naar het oordeel van het Gerecht biedt de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie meer garantie dat de praktijk van stemmenkopen en stemmenverkopen in Sint Maarten zal worden uitgeroeid dan de inhoudelijk strafrechtelijke beoordeling van verdachte na verloop van bijna vier jaren nadat de feiten zijn gepleegd. Een eventuele strafrechtelijke veroordeling van de verdachte zal naar het oordeel van het Gerecht onvoldoende zekerheid bieden dat 'stemmenfraude' in Sint Maarten zal worden voorkomen.

Reeds op deze grond zal de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie volgen, zodat alle andere verweren onbesproken kunnen blijven.

4. Beslissing:

Het Gerecht verklaart de officier van justitie in de vervolging van de verdachte niet-ontvankelijk.

Dit vonnis is gewezen door mr. C.T.M. Luijks, rechter in het Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, en uitgesproken ter openbare terechtzitting van voormeld Gerecht op 25 augustus 2014, in tegenwoordigheid van de griffier.